

Goed nieuws voor gebruikers van de DBNL: veel meer teksten beschikbaar

9 mei 2017 - Baanbrekende overeenkomst tussen KB en auteursrechtorganisatie Lira

Amsterdam, ten huize van de Auteursbond, 8 mei 2017

Vandaag ondertekenden Lily Knibbeler, algemeen directeur KB, en Kees Schaepman, vicevoorzitter van de Nederlandse auteursrechtorganisatie Stichting Lira, een overeenkomst waarmee de auteursrechten van schrijvers van in Nederland uitgegeven tijdschriften en boeken die niet meer commercieel verkrijgbaar zijn voor de Digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren (DBNL) collectief geregeld worden. De overeenkomst markeert een belangrijk moment voor de DBNL: eerder gedigitaliseerde teksten (voornamelijk uit tijdschriften) kunnen nu online beschikbaar worden gesteld.

Collectieve overeenkomst biedt uitkomst

¶ De KB wil vanuit haar maatschappelijke doelstellingen zoveel mogelijk teksten digitaal beschikbaar stellen. Dat wil de KB op een zorgvuldige manier doen, waarbij de belangen van de makers gerespecteerd worden. Bij grootschalige digitaliseringsprojecten bleek het al snel ondoenlijk om alle rechthebbenden individueel op te sporen; het verkrijgen van de benodigde voorafgaande toestemming voor online beschikbaarstelling is daardoor in veel gevallen niet haalbaar. Voor deze moeizame en kostbare zoektochten bieden collectieve overeenkomsten met organisaties van rechthebbenden soelaas. Zo sloten de KB en Stichting Lira al eerder overeenkomsten voor de beschikbaarstelling van kranten, tijdschriften en boeken via Delpher.

Digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren (DBNL)

¶ De DBNL is een digitale collectie van teksten die behoren tot de Nederlandse letterkunde, taalkunde en cultuurgeschiedenis van de vroegste tijd tot heden. De collectie representeert het hele Nederlandse taalgebied en komt tot stand door een samenwerking tussen de Taalunie, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de KB. Op een deel van de werken rust nog auteursrecht. Hierdoor is het niet mogelijk om deze teksten zonder toestemming van de auteurs online beschikbaar te stellen. De overeenkomst tussen de KB en Lira maakt dit voor een groot aantal in Nederland uitgegeven werken nu wel mogelijk. Hierdoor kan de DBNL teksten online zetten die tot nu toe geblokkeerd waren, wat bijdraagt aan de verdere ontsluiting van Nederlandstalig literair erfgoed. Dat is dus goed nieuws voor de gebruikers van de DBNL. In ruil hiervoor komen auteurs vanaf 2017 in aanmerking voor een bescheiden vergoeding die past bij het niet-commerciële karakter van de DBNL.

¶ De KB, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de Taalunie spannen zich in om ook de rechten van Vlaamse auteurs collectief te regelen.

Lira

De Stichting Literaire Rechten Auteurs (Lira) is verheugd dat de KB heeft gekozen voor een collectieve regeling waarmee zij in ruil voor een vergoeding de wettelijk benodigde toestemming verkrijgt om tekstuele werken uit tijdschriften en boeken online op de website van de DBNL te plaatsen. Lira onderschrijft het maatschappelijk belang van het ontsluiten van het Nederlandse literaire erfgoed, maar vindt wel dat er een redelijke vergoeding tegenover dient te staan die ten goede komt aan de makers van het materiaal. Dit gebeurt nu met de overeenkomst tussen de KB en Lira - de

ontsluiting van erfgoed op de website van de DBNL wordt gestimuleerd terwijl schrijvers via Lira in aanmerking komen voor een redelijke vergoeding.

Op de foto: Kees Schaepman, vicevoorzitter van de Nederlandse auteursrechtorganisatie Stichting Lira en Lily Knibbeler, algemeen directeur KB.

Fotograaf: David Kramer Photography